

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:		
Helyben	Vidéken	
hízhöz hordva:	postai szállításal:	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 fr	
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „	
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50	
Egy órára . . . 1 „	Egy órára . . . 1.20	
Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.		
Hirdetési díja:		
Nyolcz hasábos petítior egyszeri hirdetésnél	6 kr	
Minden következőnél	4	
Bélyegdíj külön	30 „	
Nyiltér sora	15 „	

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, horvát lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmintelen leveleket csak ismert kéztől fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van. Horvát hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmintve küldendők.

Parnell

Arad, deczember 1.
Ama mostoha viszony mellett, melyben Angliát Irlanddal állított, s azon jogtalansággal szemben, melylyel az angol királynő kormányza az irakkal elbánt, két alak emelkedett ki rendkívül szimpatikus körvonalakban mint az irak szánalomra méltó ügyének védője: Parnell és Gladstone.

Parnell az irak ritka népszerűségű vezére, agitációjának nagy aránya, hevessége és következetlenségével hódított és fokról-fokra vitte előre és tette rokonszenvenssé az elnyomott irak ügyét; míg Gladstone — bár olykor túlzó — szabadelvűsége és nagy politikai multjának tekintélyével adott súlyt minden szavának, miket csak az irak mellett kiejtett.

E két alak elválaszthatlan volt, ha a home rule felszínre került és az irak csodálattal, rajongással néztek rettenthetlen szövegükre. Egy elnyomott nép keservének minden reményét bízták az angol politikai élet e két világhírű alakjának szepőlten küzdelmében, de a legválságosabb időkben is egész fanatizmussal tekintettek a vértől való Parnelle, kiből az elárult ország jövőjének messziát látták. És ez a csodás ragaszkodás, az igazuk beálltát váró irak ügyének Parnell által való folytonos felszínre tartása, már-már sikereket ígért a hosszas és szívós küzdelemnek, midőn Parnellnek egy rövid idő óta nyilvánosságra került személyes botránja, egy nap alatt lejáratta féltelmetes vezérét az iraknak, és a különben a világ rokonszenve által kísért ügyet csaknem a kezdet stádiumába dobta vissza.

Parnell magánéletében egy oly hihetetlenül kompromittáló vonást tárt fel a nyilvánosság kéréseivel szembe, hogy a megbotránkozó közvéleményvel Parnell barátait is megdöbbentette, amivel Parnell egyik legjobb barátját csalta meg hosszú tizenöt esztendőn keresztül, és dulta fel annak családi boldogságát ahogyan a czedá bün tika elenyészett.

Angliában e botrán hírére nőtön-nőtt az ellenszenv Parnell ellen és végzettségét csak fokozta az agy Gladstone magartartása, ki annyira elítélte Parnellt, hogy vele szakítva, az idej választási vitában egy szó-

val nem érintette az irak ügyét. Ennél érzékenyebb csapást csak maga Parnell mérhetett az általa egykoroly tiszteletre méltón képviselt ügyre, midőn — míg az egész angol politikai világ visszalépését követelte, addig ő egy brutális nyilatkozatban — csaholól angol farkasoknak nevezte az ellene nyilatkozókat.

Mi természetesebb, minthogy erre már minden tekintet elesett, a mi által a bukott pártvezér sorsa tordulhatna és az angol sajtó egyik legtekingetlenebb része örültnek deklarálja Parnellt, és siet kijelenteni, hogy a királynő országában nem lehet ezek után egy tisztességes ember sem, aki Parnellel rokonszenvenne.

Az — ugy látszik, régi erejében támadó — angol puritán erkölcsök e nyilatkozatával szemben akadtak oly hangok is, melyek annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy a kontinens sajtója más vélekedéssel jár el a Parnell botlásával szemben. Anélkül, hogy ezen európai érdekeségű ügyben hangadó szerepre éreznék magunkat hivatva, mint vélekedésünk kifolyását jegyezzük ide, hogy egészen más tekintetből ítélünk egy világi kalandias egyszeri botlása felett, mint egy olyan demoralizáló és teljesen karakterbe vágó botránnyal szemben, mint a minő Parnellnek évek hosszú során át meg-megújuló merénylete volt a baráti hűség és a hitvesi fogadalom ellen, mely amíg Parnellben a férfi jellemet ölte meg, addig diszpusztált minden politikust attól, hogy fontos missziójának tisztességében és becsületességében bízni tudjon.

Ez a különbség. A tanulság pedig az, hogy az államférfiú hivatás teljesítése közben kompromittált férfiak kompromittálják az ügyet is, melyre felelősködtek. (—)

Razzia a honvédelmi miniszteriumban.
A honvédelmi miniszterium köréből érdekes hírt hoznak: A legutóbbi napok egyikén Gromon államtitkár a déli órákban kerestette a miniszterium egy pár főbb hivatalnokát s arról értesült, hogy már eltávoztak a hivatalból. Ennek folytán másnap, délelőtt 9 óra után valamennyi osztályban utána néztek annak, ha vajon jelen van-e már a miniszterium minden hivatalnok és azok ellen, kik távol voltak, szám szerint tizenöt ellen megindították a fegyelmi eljárást.

Változások a külügyminiszteriumban.
A bécsi „Fremdenblatt” a következőket írja: „Vonatközszáll Szogyeny osztályfőnöknek már kuzamosb idő óta jelzett belépésére a magyar kabinetbe, az itteni és külföldi lapok az utóbbi hetekben, sőt még e napokban is sok mindenfelől jelentettek a külügyminiszteriumban beállandó személyi változásokról”, még neveket is említve. Eltekintve attól, hogy az utóbbi hetekben a külügyminiszter távolléte idején, aki egyedül illetékes, hogy a resszortjába vágó kinevezéseket kezdeményezze, az ily jellegű kérdések egyáltalán mérlegelésre sem juthattak, — illetékes helyről figyelemzetve láttunk, hogy az ezen ügyben eddig megjelent közlemények kizárólag csak a kombináció alapulnak és Kálnoky gróf ama pár nap óta, hogy visszatért Bécsbe és resszortja ügyeit átvette, nem volt abban a helyzetben, hogy ezen személyi ügyekkel foglalkozzék.

Az ügyvédek.
Arad, deczember 1.
(A. F.) Nagy ideje hangoztatják az ügyvédség jogosan sürgetett reformját, mely hogy eddig be nem következett, egyedül okul azt lehet elfogadni, hogy ezen intellektuális kérdés megoldása szoros kapcsolatban áll a kar ekszisztencia-kérdésével. Ezen kérdés megfejtése pedig oly nehézségekbe ütközik s annyira komplikáltá teszik a csomó megoldását, hogy magában a karban, hol leginkább foglalkoznak ez eszmével, az ellentétes vélemények nagy tápot nyújtanak vitatkozásokra, az ekszisztencia-, ugy a kultur-kérdésben elkecseregett küzdelemre is.

Legutóbb az ügyvédség szomorú állapota tárgyában a győri ügyvédi kamara felkérte a budapesti ügyvédi kamarát, hogy az ügyvédség mindinkább növekedő bajainak megbeszélése és orvoslása céljából elnöksége által Budapestre érkezzék el hivon össze. Ez azonban azzal válaszolt, hogy attól gyakorlati eredmény nem várható, mert az 1885-ik évben tartott értekezlet is meddő eredményhez vezetett, biztatja mégis a győrieket, hogy konkrét esetekben előterjesztési jöval élni fog, és a társ kamarák indítványát mindig támogatja.

Az aradi ügyvédi kar — mint már e lapban közölve volt, — vasárnap gyűlt egybe a gyakorta felmerült bajainak megbeszélése és orvos-

lása céljából és aligha fog ezen értekezlet is a célba vett eredményhez vezetni. A fegyelmi szabályok szigorítása, vagy a Damokles-kard, mely a kar egyes tagjai felett élesre fenne így fenn függ, bizonyára a testület amegy is józanabb részét fogja visszatartani oly lépésektől, melyek magára az ügyvédi méltóságra szennyfoltot vetnek; de nem ám azokat, kik a kenyér küzdelmében következetesen minden eszközt felhasználának, mit sem törődve a morális következményekkel.

Egy másik főbb lép itt előtérbe, t. i. az ügyvédek tuleszapodása, mely által oly elemek is belevagyültek magába a karba, kik talán elegendő jogi képzettséggel bírnak az állás betöltésére, de kevesebb műveltséggel és józanossággal, mint milyennel annak nagyobb része bir s mint aminőt a nagyobb része a kisebbségtől jogosan megkövetelhetne. A kisebbség legyőzésére e tekintetben elegendő hatalom áll már rendelkezésére magának az ügyvédi kamarának, mert az 1874-ik évi 34. törvénycikk 68-ik §. b) pontja eszközös és hatalmat ad a kezébe kigyomláni a felburjánzott gyomokat. Hiszen mielőtt az ügyvédség tuleszaporodott számmal rendelkezett volna, egyáltalán fegyelmi szabályok alatt nem is állott, arra szükség nem volt, mert a csekélyebb számú ügyvédi kar saját jóvoltából «szeg. legyletek»-et alapított és ez, valamint az akkor uralkodott kartársi szellem, elegendő biztosítékot nyújtott az ügyvédi méltóság megőrzésére. És ma már hová jutottunk midőn a fegyelmi szabályok sem nyújtanak elegendő biztosítékot a kar tisztesség és józanabb része reputációjának megóvása, kénytelenek azok újabb büntetési eszközt felfedezni és a kar minden egyes tagja felett a Damokles kardot forgatni, hogy visszariassa őket oly tények elkövetésétől, mely a kar tisztességében szennyfoltot hagyva maga után.

Az ügyvédi kör megalakítása, hogy mit fog tenni, hogy az minő eredményhez fog vezetni? azt meglátjuk, mert eddig volt alkalmunk tapasztalni, hogy a kar egy némely tagja megelégedve magasztos hivatásáról, következetesen kompromittálta magát a testületet anélkül, hogy az ellen egy fegyelmi vádindítvány vagy elmarasztalás híret vettük volna.

Tanügy.

Csanádmegye népoktatása az 1889—90. tanévben.
Makó, november 30.
Azon statisztikai adatokból, melyek Csanádmegye népoktatási állapotáról az 1889—90. tanévről a vallás- és közoktatási miniszterhez a királyi tanfelügyelő által felterjesztettek, kivonatossan a következőket mutatja be Kemény Mihály kir. tanfelügyelő:

Az összeirt tankötelesek száma volt: 7—12 éves = 15,870, a lakossághoz arányitva 14.43 százalék.

13—15 éves = 6351, a lakossághoz arányitva 5.77 százalék.

Összesen 22,221, a lakossághoz arányitva 20.20 százalék.

Tényleg járt iskolába, mindennapja = 14,420, a lakossághoz 13.24 százalék, a 6—12 éves tankötelesekhez arányitva = 90.86 százalék.

Az ismétlőbe járt 2,293, a lakossághoz 2.08 százalék, az ismétlő tankötelesekhez arányitva = 35.95 százalék, összesen járt 16,703, a lakossághoz 15.20 százalék, a tankötelesekhez arányitva = 75.17 százalék.

Több járt mint a megelőző évben: 477-el.

Hitefeleketek szerint volt:

- római katolikus tanköteles 11660, ebből járt: 8569 = 75.49 százalék;
- gör.-kath. tanköteles: 757, ebből járt: 575 = 74.63 százalék;
- gör.-kel. tanköteles: 2638, ebből járt: 1872 = 70.96 százalék;
- helv. hitv. tanköteles 4101, ebből járt 2974 = 72.52 százalék;
- ág. hitv. tanköteles: 2438, ebből járt: 2161 = 88.63 százalék;
- möz. vall. tanköteles: 627, ebből járt: 552 = 88.38 százalék.

Az anyanyelv szerint volt:

- magyar tanköteles = 16,610, ebből járt: 12,564 = 75.64 százalék;
- német tanköteles = 143, ebből járt: 57 = 40.0 százalék;
- román tanköteles = 2,507, ebből járt 1725 = 68.25 százalék;
- tót tanköteles = 2,334, ebből járt 1902 = 81.49 százalék;
- szerb tanköteles = 607, ebből járt 455 = 74.95 százalék.

Önálló iskola volt 115—161 tanterem és ugyancsak 161 tanítóval; szaporodás a megelőző évről 5 iskola 6 tanító. Az 1878—9-iki tanévben volt 87 iskola, 104 tanterem és 107 tanítóval, kik közül képesített volt 92, nem képesített 15, A jelenlegi 161 tanító közül képesített 153, nem képesített csak 3. Férfi tanító van 142, nő 19.

Az iskolák közül: állami 6, községi 29, róm. kath. 26, gör.-kath. 5, gör.-kel. 13, helv. hitv. 13, ág. hitv. 10, möz. v. 5, nazarénus 3. Magyar tannyelvű 91, román 10, tót 9, szerb 5. Az összesen 24 nem magyar tannyelvű iskolában működő 30 tanító magyarul mind tud.

A tanítók közül 153 rendes, 8 segéd, novelkedett, hanem azt is tudta, hogy lady Bygrove igen értékes kincsekkel bir. Lehetett volna ezt az eseményt eltitkolni? Nem, soha!

A rendőrség, a falubeli lakosság, s a kastélyban tartózkodó cselédek mind tudták a történetet; s azonkívül a rendőrség sem mulaszthatta el vizsgálatot is indítani.

Ily körülmények közt Brooke Finchley tette nem maradhatott titok, habár lady Helén barátai kedvéért szivesen hallgatott volna. De mit ér, ha egy hallgat is, ha nem bírja meggátolni, hogy a többi száz meg száz ne beszéljen.

Az egész grófság ismert a legcsekélyebb részletekig a hallatlan esemény minden mozzanatát. Az is tudva volt, hogy a helyi lapok nem foglalkoztak a dologgal, s mindössze csak annyit közöltek, hogy:

„Mr. Brooke Charles Trevor Finchley egy puská elűlése, illetve puskapor elrobbanása következtében szörnyen halt. Még nincs kiderítve, hogy a lövés véletlenül, vagy akaratlan történt, sem hogy mi okozta a puskapor fölrobbanását.”

Bizonyos vagyok benne, hogy nem akaratlan történt, — szölt Sarah az új-ságot olvasva, — nem is hasonlít rá, hogy magát agyonlöje. A puská elűlést amint a tetőn keresztül mászott; bizonyosan kicsuszott a kezéből és esés közben valaminek nekiütődött.

S az emberek nagy része osztotta Sarah véleményét.

Néhány nappal később ismét igen érdekes adatok jelentek meg arról az eseményről az újságban. Többek közt az is hozták, hogy:

„Linnore Lodge nemskára több évre elveszít lakót, miután — mint halljuk — a Linnore-család itt szándékozik hagyni a környéket; most egyelőre mr. Graham Finchley felügyelőségét várják, hogy terüvet keresztülvizsgálják. Mr. Finchley gyöngékedésének oka egy családi gyászeset; azt beszéljük, hogy az öreg Linnore

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TARCZÁJA.

— Deczember 1. —

Egy francia könyv a magyarokról
— Az „Aradi Közlöny” eredeti tarczája. —

Chéland Raoul francia hírlapíró egy könyvet irt Magyarországról „La Hongrie Contemporaine” (A mostani Magyarország) czímmel. Néhány hete csak még, hogy e mű Kugelmann József párisi könyvkiadóczé sajtója alól kikerült.

Tissot óta bizonyos tartózkodással szoktuk mi fogadni az ilyen műveket, mert rendszeren sok badarság, hamis információk és még több valótlanosságok halmozta szövege az ilyen mű lenni. Nem csoda tehát, ha ilyen művek olvasása után miukat a művelt külföld félvad állapotban élő ázsiai népfajnak nézett, félve közeledett még hazánk határai felé is, mert itt nálunk minden fa mögöl, minden bokorból egy-egy orgyilkos fegyvere csillogott; az intelligencia szürdölcsmányban jár, a gróf bisasszony piros czizmában legelteti libáit a mezőn stb. Igaz, hogy ilyen rosszakaratu híresztelések mellett olyan adatok is közöltek rólunk, melyeket meg nem eazólhattunk, mert igazak voltak. De azóta sokat változtak a viszonyok nálunk is; haladtunk az ipar, kereskedelem, közigazgatás terén; sokat haladtunk az irodalom, művészet és tudományok mezéjén; szóval Magyarországnak mind a képe, mind a népe ma már igen keveset különbözik a művelt Nyugattal akármelyik államától. Köszönet Chélandnak, hogy így mutat be bennünket hazája világnyelvén az egész világnak.

Műve megírásához közvetlen tapasztalatain kívül nem kevesebb, mint 40, részint hazai, részint hiteles külföldi forrásmunkákat használt: Hunfalvy János, Kerékgyártó Árpád, Horváth Mihály, Fraknoi, Pulszky stb. tudósaink irodalmi műveiből merítette adatait a mostani Magyarország általános leírásához és jellemzéséhez. Műve három részből áll és egy külön fejezetből, melyben Budapestet, hazánk gyönyörű fekvésű fővárosát, tárgyalja. Az első részben hazánk geográfiai viszonyait ismerteti; a második részben a társadalmi viszonyokat s végre a harmadikban a gazdasági viszonyokat. S éppen mivel a legjobb és leghitelesebb forrásokból meríti adatait rólunk, mondhatjuk, hogy művében egyetlen egy hamis, vagy téves adat sincs. Szóval, rólunk még ilyen tárgyilagoss és igazságos könyv nem jelent meg a világ könyvpiacán. Igazán, lekötelező szolgálattal tett nekünk Chéland Raoul ezen művével, mert mint ő maga is mondja előszavában, hogy: „még Franciaországban is igen sokan azt hiszik, hogy Magyarország Ausztriának csak egy provinciája s éppen ugy Bécsből kormányozzák, mint akármelyik más örökös tartományt. Ez nem áll — mint mondja — mert Magyarország ma már nemzetileg egy független teljes egészet képez; s azon a pouton van, hogy a földművelő államból iparosállam legyen.” A geográfiai részben táblázatos kimutatással közli Európa államainak nagyságuk szerint való sorozatát, mely szerint Magyarország hatodik állama Európának 322,285 négyzet kilométer területtel, melynek mind politikai, mind etnográfiai központja Budapest.

Hazánk részletes leírásában külön tárgyalja a Kis-Alföldet, melyet Magyarország aranykertjének nevez. Itt leírja Dévényt, Pozsonyt, Komáromot, Győrt.

A Vág folyó regényes völgyéről azt mondja, hogy ez Magyarországnak Andaluziája vagy Arkádiája s mondja, igen sokban hasonlít a Rajna völgyéhez.

Azután külön fejezetet szentel a Nagy-Alföldnek, csak hogy nem tartja meg a Dunát határvonalnak s át lép a Dunán túli vidékre is és e fejezetben leírja a Bakonyt, ezt a világhírű vált zsványtanyát, melyről ő fogja legelőször fölvilágosítani a világot, hogy itt bizony igen szelid természetű s nagyszámú németajku lakosok tanyáznak. S amily beszédese Chéland a Bakony tárgyalásánál, épp oly keveset szól a Balatonról. Tán fölőlegetesen tartotta a Balatont bővebben ismertetni, hisz ez a kis tenger önmaga szerzett magának világhírt kitünő halával, a fogással.

Igen hosszúra terjedne e kitünő könyv részletesebb ismertetése, tehát az érdeklődőknek hemutatóul legyen elég ennyi. Az a csekély ár, mibe a könyv kerül (2.50 frt), valóban nincs arányban azzal a hazafiai önértéssel, mit a könyv olvasása kelt minden igaz hazafi szívében.

Lejtényi Sándor.

Brooke Finchley leánya.
(Regény.)
Az „Aradi Közlöny” számára angolból fordította: Vászárhegyi Jenke.

XI. FEJEZET.

De Judithnak még sokkal többet is kellett hallania, mint a mennyit neki Sarah mesélhetett. S midőn lady Helén

tenger könyek közt neki az egész történetet elmondta, Judith csaknem azt kívánta, hogy bár sohasem született volna, vagy hogy legalább is soha se látta volna lord Linnore második fiát, nem hogy annak még neje is lön.

Ezalatt már az egész faluban elterjedt a szegyeteljes történet híre. Nem volt egy férfi, nő vagy gyermek, ki ne tudta volna, hogy az Amerikában hitt Brooke követte el a lopást, és találtatott másnap holtan a kémények közt. A fél arcz ugyan el volt löve, és így nem igen lehetett ráismerni, de az alak, a ruha, a gyűrűi ujjai, a zsebkendője, minden — minden azt bizonyította, hogy a halott nem más, mint Brooke Finchley. Barátai nem is kiserhették meg, letagadni, mert az utat is, melyet a rablásra választott, egyedül csak Brooke ismerte.

A halál valódi oka nem lön kiderítve. Valószínűleg a puskapor fölrobbanása okozta, mely az által történt, hogy egy szikra eshetett a puskapor-tokba. Legálabb egy szétépett börtök, mely nem messze a szerencsétlenség színhelyétől találtatott, erről tanuskodott.

A puskaportok szintén mr. Brooke Finchley többek által jól ismert birtoka volt, és szintén bizonyított a tettes kiletét.

Az volt a föltevés, hogy a puskája véletlenül elűlé, s innen egy szikra a puskapor közt pattanván, ez okozta a szerencsétlen, ifjú bünsök halálát. S hogy még kétségben se lehessenek a fölül, hogy mit keresett Brooke a kémények közt, kabátzsebében egy saját kezűbetűvel ellátott zsebkendőbe bekötve, megtalálták lady Bygrove összes ékszereit.

Igen, minden megvolt, lady Helén pompás gyémánt fejdisze, a fülbevalók, gyöngy-nyakék, gyűrűk és karperecek. S mindez egy értéket képviselt, mely meghaladta az ezer fontot; pedig tudni való, hogy Brooke éppen ekkor nagy pénzügyében szenvedett és nemcsak a járást tudta jól a házbán, melyben föl-

novelkedett, hanem azt is tudta, hogy lady Bygrove igen értékes kincsekkel bir. Lehetett volna ezt az eseményt eltitkolni? Nem, soha!

A rendőrség, a falubeli lakosság, s a kastélyban tartózkodó cselédek mind tudták a történetet; s azonkívül a rendőrség sem mulaszthatta el vizsgálatot is indítani.

Ily körülmények közt Brooke Finchley tette nem maradhatott titok, habár lady Helén barátai kedvéért szivesen hallgatott volna. De mit ér, ha egy hallgat is, ha nem bírja meggátolni, hogy a többi száz meg száz ne beszéljen.

Az egész grófság ismert a legcsekélyebb részletekig a hallatlan esemény minden mozzanatát. Az is tudva volt, hogy a helyi lapok nem foglalkoztak a dologgal, s mindössze csak annyit közöltek, hogy:

„Mr. Brooke Charles Trevor Finchley egy puská elűlése, illetve puskapor elrobbanása következtében szörnyen halt. Még nincs kiderítve, hogy a lövés véletlenül, vagy akaratlan történt, sem hogy mi okozta a puskapor fölrobbanását.”

Bizonyos vagyok benne, hogy nem akaratlan történt, — szölt Sarah az új-ságot olvasva, — nem is hasonlít rá, hogy magát agyonlöje. A puská elűlést amint a tetőn keresztül mászott; bizonyosan kicsuszott a kezéből és esés közben valaminek nekiütődött.

S az emberek nagy része osztotta Sarah véleményét.

Néhány nappal később ismét igen érdekes adatok jelentek meg arról az eseményről az újságban. Többek közt az is hozták, hogy:

„Linnore Lodge nemskára több évre elveszít lakót, miután — mint halljuk — a Linnore-család itt szándékozik hagyni a környéket; most egyelőre mr. Graham Finchley felügyelőségét várják, hogy terüvet keresztülvizsgálják. Mr. Finchley gyöngékedésének oka egy családi gyászeset; azt beszéljük, hogy az öreg Linnore

a rendes tanítók évi díjazása a lakás egyenértékkel 97000 frt és így egy tanító átlagos díja 644 frt 51 kr. A 8 segéd fizetése 3150 frt, esik átlag egyre 398 frt 75 kr.

A népoktatásra fordított összes évi kiadás 131.583 frt, a megye egyenes állami adójához arányítva 14.03 százalék, s ha az óvodák és iparos tanoncok iskolák 5.235 frtyai külön kiadását is számítjuk akkor 15.200 százalék.

Az 1898 38. t. c. az életbe lépett óta a megye népoktatása fejlődésében a haladás állandó, visszaesés, vagy csak megállapodás egy évben sem volt. Bónitól fogva a teljes virágzó kifejlődésre a nagy pusztákon lakozók nagy száma, a nagyobb városok messzenyúló tanvarendszere és a kincstári községek örökösorsági nyomasztó terhe. Más részről azonban az oktatás szükségének érzéke nem csak a községi előjárók, de magánál a nép zöménél is évről-évre fokozódik s ez legalább a közel jövőre szép oktatásunk s nevelésünk eredményének bizonyítéka. (K.)

Legujabb posta.

Parnell. Az Amerikában élő ir képviselők vasárnap Mac Carthyhoz a következő táviratot intézték: „Mély fájdalommal olvastuk Parnell kiáltványát; lehetetlen, hogy Parnell pártvezér maradjon.

Dillon, O'Brien és más ir képviselők Chicagóba érkezvén, lelkes fogadtatásban részesültek. A képviselők két, tiszteletükre rendezett népgyűlésen beszédet mondtak. A népgyűlések rezolúciókat fogadtak el, melyek a homerul iránti rokonszenynek adnak kifejezést és Parnell szolgálatairól elismeréssel emlékeznek meg. Gladstone leveléről Dillon és O'Brien nem nyilatkoztak.

Londoni jelentések szerint, Parnell minden támadás dacára valószínűleg megmarad az irek vezérének, de kiáltványa lehetővé tette a Gladstone-nal való egyezést. A liberális párt előrelátólag törli majd programjából a homerul és Harcourt vezetése alatt ismét egyesülni fog az elszakadt liberálisokkal. Gladstone pedig nyugalomba vonul.

Naptár.

December 2. Kedd. Róm. kath. naptár: Bibiana. — Protestáns naptár: Bibiana. — Görögkeleti naptár (nov. 20.): Dejk. — Ger. a nap két 7 óra 29 perccel, nyugszik 4 óra 9 perccel.

Közlöny-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 9—12 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Időjárás.

Lányonád: reggel 7 órák 771.2 mm., délután 2 órák 770.2 mm. Hőmérséklet: reggel 7 órák C° + 3.1, délután 2 órák C° + 8.5. Szél irányja és erője: reggel 7 órák K. l. délután 2 órák DK. 2. — Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

Jókai Mór Aradon.

Magyarország büszkesége, a nagynevű író: Jókai Mór pénteken Aradra érkezik. Jókai a következő sürgönyt intézte Várjassy Árpád kir. tanfelügyelőhöz, az aradi Kölcsey-Egyesület elnökéhez:

„Pénteken délután Aradra érkezem, szombaton felolvasok. Jókai.”

Jókai Mór a délután 4 órai budapesti

vonattal érkezik Aradra. Jókai érdekes személye, világra szóló neve olyan, hogy közönségünk bizonyára látni kívánja őt s fogadtatásánál a pályaudvarban ezren meg ezren fognak megjelenni.

A rendező bizottság mindent megtett a nagy író ünnepélyes fogadtatására. E napra csaknem valamennyi fogadtatájdonos is átengedte kocsiját.

A sürgöny vétele után Várjassy Árpád, a Kölcsey-Egyesület alelnöke, azonnal ülésre hívta össze a fogadtatási bizottságot. Az ülésen jelen voltak:

Parecz István, Laukó Albert, Avarffy Imre, Szathmáry Gyula, Baross Ferencz, Fényes Dezso, Szabó József, Mülek Lajos, Steinhardt Mór, Dömötör László, Buja Sándor, Reicher Károly, Institóris Kálmán, Barabás Béla, Varga Ottó, Széchy Ákos, Danes Ferencz bizottsági tagok.

Elnök megnyitván az értekezletet, bemutatja Jókai Mór feutebb közölt táviratát, mely szerint most már Jókai lejövetele egészen bizonyos. Kéri a bizottságot, hogy eljárásairól tegyenek jelentést.

Jókai a pályaudvarban Parecz István városi tanácsos fogja üdvözölni beszédével.

A közönséget fel fogják kérni, hogy házaikat díszítse fel a nagy író tiszteletére. (Mi a magunk részéről is felkérjük a közönséget, hogy Magyarország büszkeségét, a szoros nagy író tiszteletje meg ezzel.)

A bizottság gondoskodott arról, hogy a közönség számára kellő mennyiségű lövönatu kocsik álljon rendelkezésre.

Mülek Lajos abbéli nézetét terjeszti elő, hogy Jókait leghelyesebb lenne a városházán szállásolni el s ennek kieszközlésére küldözdenek kellene kiküldeni a főispánhoz és a polgármesterhez. A városháza megfizetve érezheti magát, ha Jókai oda száll.

A küldöttségbe elnökül megválasztották Várjassy Árpádot, tagokul Mülek Lajost és Barabás Bélát. (E küldöttség ma délelőtt fog tisztelegni a főispánnal és a polgármesterrel.)

A színházban díszelőadás lesz, Jókai „Arany ember”-ét adják elő. A költő a színházi bizottság vendége lesz.

A hatóságok, egyletek és körök korszoniakat a felolvasás után a városházán fogják átnyújtani.

A banket szombaton este 9 órákor lesz a Fehér-Kereszt nagyertermében.

A felolvasás programja a következő: Az ünnepélyt a dalkedvelők éneke nyitja meg — azután Kővéri (Gábor) úrnő énekel és végül Jókai olvas fel az „Aradi hősök” című új vigjátékából egy felvonást.

A bankettet a kiküldött bizottság rendezi.

Jókai vasárnap reggel a gyorsvonattal hagyja el városunkat. A bizottság ki fogja őt kísélni a vasuti állomásra.

— A vármegye bálja. Aradmegye főnyes sikerének ígérkező bálját a kiküldött rendezőbizottság lázas tevékenységgel készíti elő. A szűkebbkörű rendező-

bizottság tegnap ülést tartott Szathmáry Gyula alispán elnöke alatt és ez ülésében elintézte a meghívó kérdését és több kisebb ügyet. Ugyanazon ülésen megválasztották a nagy rendezőbizottságot is a következő tagokból:

Szathmáry Gyula elnök, Dániel László pénztárnok, Kriván János ellenőr. Bizottsági tagok: Köpf György, Jank János, Péczely Elek, Csukay Sándor, Paradeser Lajos, Manti Alajos, Ortutay Gyula, Paris Gábor, Kabdebó Kálmán, Kiss Lajos, Kosztolányi Imre, Oláh Elemér dr., Dálnoky Nagy Lajos dr., Baross Ferencz dr., Nachtnébel Gyula, Bolyns József, Jonesku László, Hofbauer Sándor, Schwob Aurél, Vertán Péter, Vásárhelyi Géza, Schweger Lajos, Paulich Kálmán, Balázs István, Reicher Károly, Szathmáry Géza, Lemeczky Tivadar, Borsos Géza, Somogyi Akos, Csukay Gyula, Lovich Gyula, Sanka Vilmos, Schenk Ferencz, Ollik Géza, Bitho Károly, Issekutz Károly dr.

— Felhívás. Az aradi „Kölcsey-Egyesület” részéről folyó évidecember hó folyamán a városháza dísztermében rendezendő irodalmi estélyekre bérletjegyek előre Krispin József úr üzletében válthatók. Felhívjuk és felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy bérletjegyeket a megnevezett helyen előre váltani sziveskedjék, mivel a névre szóló bérletjegyek kiadására az esteli pénztárnál idő és alkalom nem leendő. A belépti jegyek ára — különös figyelemmel arra, hogy az irodalmi estélyek rendezése által az egyesület egyedül közművelődési célokat kíván szolgálni — oly alacsonyra szabott, hogy az itt előadott kérelem figyelembevételét az egyesület, más ezen oknál fogva is méltán kérheti.

Belépti jegy egyesületi tagok részére négy estélyre 2 frt, ezzel kapcsolatban családtagok részére 1—1 frt; belépti jegy négy előadásra nem tagok részére 3 forint. A rendező bizottság.

— A kiállítási kitüntetések: ifjabb Kristófy Jánosnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, E. Illés Lászlónak és Kotsis Lajosnak a koronás arany érdemkeresztet a város december havi közgyűlésében fogja átnyújtani Fábrián László főispán.

— Hoffbauer Lajos, városi tb. főjegyző, mint részvételt értesülünk, súlyos betegnek fekszik tüdőgyalással.

— A Hasszinger-utcai iskola építési munkáit a városi gazdasági szék ma délelőtt tartandó rendkívüli ülésben fogja kiadni árlejtés útján.

— A mácsal falkavadásztársaság mai meeteje a 85. számú önköznél lesz délelőtt 11 órákor.

— Adózási viszonyaink az elmúlt november hónap elég kedvezők voltak. 1898-ban november hónap állami adóban befolyt 65,615 frt 66 kr, hadmentességi díjban 664 frt 63 kr, illetékekben 1904 frt 83 kr, községi adóban 24,299 frt 81 kr, közmunkában 149 frt 10 kr. 1890. évi november hónap befizettek állami adóban 65,891 frt 16 kr, hadmentességi díjban 863 frt 87 kr, illetékekben 2961 frt 21 kr, községi adóban 19,657 frt 64 kr és közmunkában 186 frtot, a községi adóban azért látszik többnek a múlt évi adó befizetés, mert akkor 45 százalék volt a pótdó, míg most csak 42 százalék.

— Az esti szaktanfolyam, mely Mitelman Bódog dicséretes kezdeményezése folytán jött létre, már legközelebb megvalósul. Az előadások ugyanis

viinni, ugy mindenestre szükséges lesz egy társalkodónak, ezen esetben engedje meg, hogy én gondoskodhassam egy arra való idősebb nőrel. Arról megvagyok győződve, hogy én ugy is nemsokára férjhez megy, de addig fiatal leány léte nem maradhat egy idősebb társalkodónő nélkül.

— Oh, egyelőre még nem akarok letelepedni; egy időre el is akarom hagyni Angolországot, hogy Mrs Séth úgy barátinóját látogassam meg Algirban, — felelé Judith.

— Nem rossz terv, de ugy-e nem fogja az egész telet ott tölteni? Oh, jőjön vissza a karácsonyi ünnepekre; ki tudja... nem-e várakozik már egy főkötő itthon úrre?

— Meglehet! — szolt Judith erőltett tréfás mosolylyal.

Mielőtt Judith becsut vett volna barátinójától, ez egy unokatestvérét mutatta be a fiatal örökösnek. Mr. Algernon Winstaye, egy körülbelül harminczkét éves fiatal ember volt, kellemes belhizeg hanggal, finom csiszolt modorral és sok zenei tehetséggel; amellet kitünő lovas volt, nagyon jó családból származott, s egyáltalában mindennel birt, kivéven a pénzt és jövedelmét állást.

— Ha Judith Oakley megszeretné őt, micsoda Istennézés lenne ez Algernonra nézve! — gondolta lady Helén, és még jobban rajta volt, hogy Judithot lehet sokáig tartathassa vissza magánál. S midőn végre ő maga volt énytelen rég megígért látogatások végett Dillington Towerst elhagyni. akkor előbb megígértette Judithtal, hogy nemsokára ismét vissza jön s csak ugy hagyta azután elmenni.

Mindamellett több hónap telt el, míg a barátinók találkoztak.

(Folytatása következik.)

december 8-án veszik kezdetüket, a templom-utcai iskola ama helyiségeiben, ahol ezelőtt az akadémia volt. Az előadások hétfőn, szerdán és pénteken mindenkor kilencz órákor veszik kezdetüket, mire az érdeklődők figyelmét ezennel felhívjuk.

— Árlejtések a városnál. A városi gazdasági szék tegnap többrendbeli árlejtést tartott. A tölgyfaanyagokra legolcsóbb ajánlatot tett Inkey Emil 8 százalék, a fenyőanyagokra ugyanő 5 százalék árlejtéssel. A kékfőtömunkákat elvállalta Tapolcsányi Gyula 21 százalék, a kötélverő munkákat Matuschek János 23.5 százalék árlejtéssel. A vasanyagok szállására két ajánlat érkezett be. Az egyiket az Andryni-, a másikat a Kneffel-cég nyújtotta be. Mint-hogy a gazdasági szék nem tudta kiutalni, melyik az olcsóbb ajánlat, mindkét ajánlatot kiadták a számvevőségek. Az üvegtermékeket Bartl József vállalta el 3 százalék árlejtéssel.

— Bál Kétegyházán. Kétegyházán november 29-én a vasuti vendéglő nagy termében fényes bál volt, amelyen az ottani és vidéki intelligens közönség szép számmal jelent meg és kedélyesen mulattak virradtig. Jelen voltak: Böhm Miklósné, Székér Károlyné, Szihya Mihályné, Zoltán drné (Kétegyháza), Kégl Jenőné (Gyula), Csonka Jozsefné, Geröly Jakabné, Báni Miklósné (Elek), Késmárky Istvánné (Rózsamajor). Kiss Judith, Kiss Emma, Prinner Ilona, Tassy Gizella (Kétegyháza), Heinrich Irma (Elek) és Késmárky Bella (Rózsamajor). Az első négyest 15 pár táncolta. A fényes mulatság sikere a bálbizottságnak és ügybizgő, fáradhatlan elnökének Fényes Kálmán urnak érdeme. A jó kedvnek csak a csanádi vasut éles futtye és a hajnali kakasszó vetett véget. A talp alá valót Toth Ferkó gyulai jöhrü zenekara szolgáltatta.

— Halálhöz. Arad város egyik tipikus magyar alakjának elhunytáról veszzük a következő gyászjelentést: Özv. Steinhelli János Ödöné szül. Kontz Jozefa saját, egy gyermekét ifj. Steinhelli János Ödöné, Erszébet, Etelka, Piroksa és László, menyé ifj. Steinhelli János Ödöné szül. Buzás Mariska, unokái Elemér, Ödön és Jenő, nemkülönben számos rokonai nevében is fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett felejtethetetlen férje, drága jó apapós, nagyapás és rokon Steinhelli János Ödöné, volt megyei tisztviselőnek élete 63-ik s boldog házasságának 34-ik évében, hosszas szenvedés és az oltári szentségek ájtatos felvétele után november 30-án esti 6 órákor történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemeit december 2-án délután 3 órákor fognak Árpád-tér 3. szám alatti házban, a róm. kath. szertartás szerint, a helybeli róm. katolikus sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engedelmű gyászmisze áldozat pedig folyó hó 4-én d. e. 10 órákor fog a helybeli I. Minorita-atyák szentegyházában megtartatni. Béke lengjen a drága halott porai fölött! Arad, 1890. november 30.

— A vértanúszobor történetéről szóló művet SaIca polgármester megküldi ingyen minden törvényhatóságnak. Az expedialáshoz már hozzá fogtak.

— Új honvédség-csákó. A honvédtiszt egyenruha elegánsabbá tételét régóta tervezte. Ugylátszik, lesznek is nevezetesebb újítások, mert a honvédségi főruháraktában felsőbb rendelt folytán új csákó és szolgálati-övminták készültek. Csakúmint a kettőre, az egyik sötétkék, a másik fekete posztóból a vörös helyett. A szolgálati övre pedig három minta van, az egyik közöttük éppen olyan, mint a közös hadsereg tisztjeié, csakhogy magyar korona van rajta; hir szerint felsőbb helyen ez a minta tetszik legjobban. Ezenkívül van még egy régi öhajts, hogy tudniillik a sötétkék mellett egy sötétszürke szalonnadrágot is kapjanak a honvédtisztek.

— Új pénzintézet. Nagylakon mint a „Maros” értesül, új pénzintézet alapításának élén az aradi első takarékpénztár áll. Összesen 100,000 frt névértékű részvényt bocsátanak ki, melyből az aradi első takarékpénztár maga 50,000 frt értékűt fog beváltani.

— Számolás. Kevermesen folyó november hó 22-én a szegény iskolás gyermekek felruházására jötekonyczélú csezmulatság rendeztetett. A befolyt összegekről a nyilvános számadást alább azon köréssel közöljük, hogy azt becses lapjában közzétenni sziveskedjék. Befizettek: Lakatos József 50 kr, K. Fodor András 50 kr, Ig. Kotroczó András 1 frt, Fekete Ferencz 1 frt 20 kr, Horváth Mihály Kovácsházáról 70 kr, Brill Iszák 20 kr, Kiss 20 kr, Sz. A. 20 kr, Szabó Gusztáv 60 kr. N. N. Budapest 20 kr, Roth Abonyból 20 kr, Dudás József 40 kr, Sánta Mihály 30 kr, Schellenbach János 1 forint, Dudás Márton 50 krajczár, Szabó szolgabíró 40 krajczár, Scaroni Frigyes 1 forint, Baranyi 10 kr, Leipniker Ignác 40 kr, T. K. 50 kr, Kornné 20 kr, Asztalos József 40 kr, Gilányi Sándor 1 frt, Kósa Ferencz 40 kr, N. N. 40 kr, Nikolics Aurél 2 frt, Kőrömi József 60 kr, Mészáros Józsefné 40 kr, Mag Ferenczné 40 kr, B. Fodor István 40 kr, Balog István 1 frt, Bán Imrén 40 kr, Kotroczó István 60 kr, Leipniker Sámuel 1 frt 80 kr, Dóczy Sándor 80 kr, Klein Bernát 1 frt, Lója Ferencz 1 frt 40 kr, Mihalik János 60 kr, Goldschmidt Sándor 1 frt 50 kr, N. N. 1 frt 40 kr, N. N. 1 frt 40 kr, Grünberger Mór 1 frt 80 kr, Csánás István 1 frt, V. Kevermes 1 frt, Nánási István 1 frt, Tódor Koustantin 50 kr, Vítmann Gáspár 40 kr, N. N. 40 kr, Föluchy Károly 1 frt 40 kr, Salamon pénzügyőr 30 kr, Tóth Károly 1 frt, Fekete 50 kr, Oehring Albert 2 frt, Domsik András 40 kr, Rosenberg Samu dr 2 frt, Schlögl Pál 2 frt, N. N. 50 kr, Szőke

János 1 frt, összesen 45 frt 30 kr, mely összegből zene és világításra kiadott 18 frt; a tisztán fenmaradt 27 frt 30 kr, továbbiak végett az iskolászeki elnök urnak átszolgáltatott. Faludy Károly éayzó.

— Övazíók Jókai Mórnak. Mínt-hogy a Kölcsey-Egyesület elnöksége értesült, hogy többféle lelkes mozgalom indult meg, hogy Arad kiváló vendégének, Jókai Mórnak szoros nyújtassák át. Fölkéri tehát az egylet rendezőségét, mindazokat, kik erre nézve mozgalmat indítottak, hogy ebbeli szándékukat mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

— A szárazéri csatorna építő vállalatának sikerült a sok nehézségeket, akadályokat leküzdeni, és úgy a felső mint az alsó csatorna csaknem teljesen készen van. A tornya-iratosi csatornánál a munkálatok befejeztettek, egészen kész; a Sámson-apátfalvainál pedig csak a partimitási munkálatok hiányoznak, egyebekben a vízlefolyás egészen biztosított van és a Szárazérnek a Marossal való összeköttetése tényleg létesített. Az egész munkálatot a napokban a miniszteri biztos, a külön miniszteri kiküldött és a miniszteri biztos mérnöki kar legfelülről kezdve a helyszínen behatólag fogják megvizsgálni és a tényleges átvett részben eszközölni.

— Az eltűnt hus. Annyi bizonyos, hogy nem mindenki ebédelhet Boros Béni garahonci konyhájáról. Nem lehetvén óna csak egy mir nix, dir nix hivatalosnak lenni. De ha az ember mégis onnan akar étkezni, ugy kell tennie, mint tet Gurahonezon egy ismeretlen élelmes ember. Gondolta, minek neki oda hivatalosnak lenni, elég neki az étel maga is. Egy szép éjszaka felmászott az erkélyszerről terraszra, ahol a hús éjben pompázva várakoztak hivatásukra egy kövér liba hült tetemei és más élelmi szerek. Ezeket mind összepakkolta és elvitte magával. A csendőrség erőlyesen keresi az élelmes inyenecet.

— Elutasított felebbezés. A szárazéri és belviz szabályozó társulat miniszteri biztos, a szárazéri csatorna munkálataiból folyólag eltiltatni kérte Makó város polgármesterét az 1-ső foku fenntartásági jognak gyakorlásától, azon oknál fogva, mivel Makó város ártéri érdekeit lévén, a város érdekeit a polgármester hivatalból képviseli, s ezen érdekeltségénél fogva a társulat ügyei felett nem bíraskodhat és fenntartásig nem gyakorolhat s egyben ezen jognak gyakorlásával a központi járás főszozlabiraját kívánta megbízni, — illetve delegálni. — A megye alispánja azonban nem találta indokoltnak a miniszteri biztos azon kérelmét, hogy Makó város polgármesterét érdekeltségénél fogva a szárazér szabályozás fölött megillető 1-ső foku rendőri hatósági jog gyakorlásától felmentse. — E határozatban a miniszteri biztos meg nem nyugodván, a földmivélségi miniszterhez felebbezett. — A miniszter — most érkezett leirata szerint — figyelmen kívül hagyadónak találta a miniszteri biztos felebbezését, az alispán határozatát pedig jóváhagyadónak, mivel a delegálásnak csak konkrét esetek alkalmával lehet helye.

— A lelkiismeret. Superics Jánosné sofronyai asszony a múlt pénteki aradi hetivásáron 12 forintot talált s haza vitte Sofronyára. Otthon bántotta a lelkiismeret, hogy ezt a pénzt elaltajdonította. Uvován ezt a mardosást, kocsiarra ült és bejött Aradra, átadva itt a pénzt Sarlót Domokos főkapitányának s aztán megkönygyebilt szívvél távozott falujába. A pénzt igazolt tulajdonosa a rendőrségünél átvetheti.

— A gyulai róm. kath. egyház ügybuzgó és fáradhatlan plébános-apátjának Gondos Benedeknek indítványára egy bérház építését határozta el, mely bérház helyet adna a kir. ügyésznek, járásbírósnak, a postának s azoknál még több magánlakás is lenne benne. A költség 140,000 frtra van előirányozva. A költségvetést és a benyújtott tervet a gyulai egyház előjárósága már helybenhagyta és elfogadta s az összes iratok, továbbá a kölcsön felvétele iránti kérvény a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez terjesztettek fel jóváhagyás végett.

— Az aradi hadastyán-egylet választmányi ülést tartott Nyáry Béla elnök elnöke alatt. Az ülésből bizottságok küldtek ki, mely a számadásokat átvizsgálja és egy másik bizottságot, mely a jövő évi költségvetést átvizsgálja. Ezután még több kisebb ügyet intéztek el, új tagokat vettek fel, mire az ülés véget ért.

— A makói színészek meg nem érdemelt szomorú sorsra jutottak. A közönség részvétele selyen folytán egyik előadás a másik után halasztják el. Most az igazgató féláru előadásokat hirdet, s arra kéri a közönséget, hogy új állomásukra leendő tisztességes elvonulhatásuk végett, a társulatot nagy bajában pártfogolni sziveskedjék.

— Tolvajlás. Varga Lajos együtt mulatót vasárnap éjjel Tischler Józseffel. Egy korcsnában Varga elszenderedett és aztán arra ébredt, hogy valaki a zsebében kotorász. Felnyitva szemét, a kotorászóban társát ismerte fel, aki a karmarkolt 4 darab tiszesseli kinyitott az ajtón és elbujt valahová az udvaron és onnan nyomtalanul eltűnt. A rendőrség a tett felállítását folytán Tischler Jákabot kérdőre fogta, de az tagadja, hogy a pünt-eltüntetése volna.

— Lopás. Verner Dánieltől elloptak egy rézistót 30 frt értékben. A tettest Rivnik Sándor volt peczerélegény személyében elfogták és átadták a bíróságnak.

gróf is aligha fogja ezt a csapást sokáig túlélni. Ami pedig a szegény grófnőt illeti, ennek a nagy megrázkódtatás értelmét homályosította el, és vajmi kevés remény van arra nézve, hogy visszanyerje.

A melyen sujtott család már a látogatókat sem fogadja, s föltett szándéka Angolországot elhagyni, hogy valahol az új világban telepedjek meg.

Mikor Judith ezen sorokat olvassa, már régen távol van a szerencsétlen esemény színhelyétől, s a borzasztó csapást már enyhítte a távolság és idő, de leginkább az a tudat, hogy rosszul végződött házasságát Brookeal senki sem sejt. Soha senkinek sem akarta megvallani; a világ ne mutasson rejt újjal, mint egy rablógyilkos özvegyére. Nem! Inkább mindent elszentved, mindent mer, de megmenteni magát, hogy a szerencsétlen Linnoreokkal kapcsolatba ne hozzák.

Lady Helén rendkívül jó volt hozzá azon a rettenetes napon, melyen Brooke holtteste levételére a keményrűl. Elvitte magával Judithot komornijával együtt a városba, s innen a saját falusi birtokára, miután látta, hogy Judith nem csak tenni, hanem még gondolkozni is képtelen.

A bucus Linnore Lodgetől felelte szomoró volt, Judith valahányszor reá gondolt, mindig összeborzadt a kinos emlékek hatása alatt.

Elutazása előtt látni óhajtott még Mrs Graham Finchleyt, hogy részvételt fejezhessen ki előtte, de a komorna azt a feleletet hozta, hogy sem Mrs Finchley, sem lady Linnore nem fogad.

— Talán még jobb is, hogy így van, kedvesem, — jegyzé meg a síró lady Helén. — Oh, mennyire kívánom, hogy goha se kaptam volna vissza ékszeremet! Önnek valam kell jönnie miss Judith, hogy egymást vigasztalhassuk. S aztán majd csinalhatja terveit a télre nézve nálam is.

Judith hálaosan fogadta az ajánlatot; olyan üresnek tűnt fel előtte az élet, olyan elhagyottnak érezte magát, hogy

gazdagsága dacára, résztvevő lelkek, jó barátok után vágyódott.

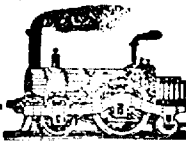
Amin az állomásra hajtottak, miss Cray háza előtt is el kellett menniök. A véletlen úgy akarta, hogy miss Cray éppen a kertajtóban állott, mikor a kocsi elment mellette. Nagyméni és unokahang zenei találkoztak, de a tekintet, mely Judithot érte, összerázkódtatta a fiatal nőt, annyi gyűlölet és károrom volt a gonosz arczon kifejezve.

Ettől a perctől kezdve Linnore Lodgenak vagy a szép brookhami völgynek még a gondolata is gyűlölet volt Judith előtt, és igekezzett teljes erejéből feledni a multat. És miért ne tette volna? A mult ugyancsak mostohán bánt vele, — miért ne bántathia viszont ő is épp oly mostohán a multtal. Lassanlassan kezdett az eltomputság, melyet minden iránt érzett, ami a világ s az élettel összefüggést, engedni. Fokunkint visszatért a remény is, hogy talán még találhat örömet az élelben a nagy csapás dacára is, melyről azt hívé, hogy mindenét, jövőjét, ugymint boldogságát megsemmisíté. Nagy veszelvény forgott, de szerencsésen elhunlt fölőtte a vihar, s a beállott nyugalomtól fölakarta használni. S utóvégre micsoda hibát követett el elvával, hogy titokban férjhez ment? Bünhődjék azért mert szeretet után vágyódott, rideg nagynője mellett? Más leányoknak szerető rokonai és barátai vannak és kellemes otthonnal bírnak; azoknak nincs szükségük azt tenni, amint ő tett. S amint a napok folytak, Judith ismét mosolyogni kezdett, habár nem is a régi gondtalan vídamsággal. De hát fiatal volt, lady Helén pedig a barátinője, ki őt egy egészen új ismeretlen világba vezette; s azonkívül nem hiányzott neki sem a szépség, sem a gazdagság ennélfogva az emberek hódolata sem.

— Mit fog ön elkezdemi, kedvesem, ha engem elhagy? — kérde lady Helén egy napon, amint Judithal, ennek jöveje fölől beszélgettek. — Ha ön házat akar

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.						Aradról-Temesvárra és vissza.						Aradról-Gurahonczra és vissza.									
Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad ind.	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	—	—	Arad ind.	4.41 reg.	12.24 d. u.	9.10 e.	Temesvár ind.	5.25 este	2.54 d. u.	5.30 r.	Budapest ind.	8.15 d. e.	4.40 d. u.	4.40 este	Gurahoncz ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Kurtios	12.37 "	8.10 "	9.36 "	—	—	Uj-Arad	4.57 "	12.31 "	9.17 e.	Orzsfalva	6.37 "	3.01 d. u.	6.17 "	Arad	4.57 "	4.40 d. u.	4.40 este	Almás-Alesil	4.39 "	3.41 "	12.53 "
Caaba	1.54 "	9.14 "	11.05 éjjel	—	—	Nimetság	5.05 "	12.38 "	9.24 e.	Vinga	7.4 "	3.26 "	6.15 "	Ótvenes	4.57 "	6.50 "	3.25 "	Borosb.-B.	5.18 "	4.16 "	1.43 "
Szolnok	4.47 "	11.51 "	2.25 reg.	—	—	Orzsfalva	5.14 "	1.54 "	10.14 e.	Uj-Arad	7.59 "	3.16 "	6.09 "	Zimánd	5.05 "	7.02 "	3.40 "	Bokszeg-Beél	5.35 "	4.41 "	2.11 "
Budapest érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50 "	—	—	Temesvár	9.08 "	2.53 "	10.58 e.	Arad érkezik	8.15 "	3.50 "	7.23 "	Kerekek	5.34 "	7.40 "	4.20 "	Bokszeg-Beél	5.46 "	4.54 "	2.30 "
Bécs d. v. t.	6.05 reg.	7. — este	1.40 d. u.	—	—									Uj-Szt-Anna	5.34 "	7.40 "	4.20 "	Borosjenő	5.11 "	5.26 "	3.10 "

Még csak néhány napig.
Huzás már december hó 16-án.
MAGYAR ÁLLAMI JÓTÉKONY-SORSJEGYEK.
Főnyeremény 60,000 frt.
Az összes nyeremények 160,000 forintba ruognak
Egy sorsjegy ára 2 frt.

Sorsjegyek kaphatók: a lottó-igazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővárház, főlelelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-, ső- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjárló központnál.

Budapest, 1890. október 1-én. **Magy. kir. lottó-igazgatóság.**

Feladási hirdetés.

Az alulírt főerdőhivatal kerületében a vágások tövön való eladása iránt árverések fognak tartatni és pedig a helyszínén, mindenütt az illető erdész székelyen, délelőtt 8 órakor való összejövetellel, a következő sorrendben:

Folyó évi december hó 3-án Sistaroveczen.
Folyó évi december hó 4-én Paulson.
Folyó évi december hó 6-án Tótváradon.

Az árverési feltételek, valamint a vágás becslési kimutatások az alulírt főerdőhivatalnál és az illető erdő-gondnokságoknál betekinthetők.

Lippán 1890. november 28.

M. kir. főerdőhivatal

Hirdetmény.

Több ízben tapasztaltattam, hogy a kereskedőknél használni szokott jelzőtáblák igen alacsonyan vannak kifüggesztve s arra különféle tárgyak aggattatnak, a fűszerkereskedésekben azokra a vadak is kifüggesztettek, miáltal a járókelők ruháik beszenyezésnek vannak kitéve.

Ennélfogva felhívom az érdekelteket, hogy a jelzőtáblákat a szabályban megállapított 3 méter magasra helyezték, azokra az árukat, nemkülönben vadakat ki ne függeszsenek, mivel ellenes esetben érzékeny bírsággal fognak sújtani.

Aradon, 1890. november 26-án.

Sarlot Domokos,
 főkapitány.
 928 | 1890. gazd. sz. 776 1-3.

6 királyi fensége a Flandriai gróf által alapított

Palini Pezsgőgyár

a legjobb és legkedveltebb hazai pezsgőt készíti, mely egy minősége, valamint zamata folytán a francia pezsgő színvonalán áll és számos kitüntetésben részesült.

Megnéveléseket elfogad az aradi képviselőség Tolnai Lajosnál

Atzél-Péter utca I. szám, I. emelet.
 771-3-6

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége által 538796. 1888. sz. a. hozott és a nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszterium 15193 | V. a. 1888. számú ntezményével jóváhagyott cseléd jutalmazási szabályrendelet, 4. §-a értelmében ez évben egy 200 frtos cseléd kihazasítási díj lesz kiadandó.

7. §. Ezen összegben részesülhetnek törvényes házasságra lépésük alkalmával, mindazon jó és hűséges magaviseletű havi vagy évi bér mellett szolgált 18 évet betöltött, de 30 évet túl nem haladott, helybeli vagy idegen illetőségű nő cselédék, kik kizárólag egy család tagjainak szolgálatában teljesítő munkára fogadtattak fel, s Arad sz. kir. város törvényhatósága területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és elszegődöttesükkor az 1. §-ban érintett 10 krt befizették.

8. §. Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok, kik a) egy helyben hosszabb ideig szolgáltak; b) egyenlő minőség esetében összes szolgálati idejüket véve legrégebben szolgáltak.

9. §. Azon nőcselédék, kik a kihazasítási összeg elnyerésért pályáznak, kötelesek f. é. december havának 1-5 napjától kezdve 15-ig kérvényüket a kapitányi hivatalnál írásban beadni vagy kérelmének jegyzőkönyvébe felvétele végett személyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó keresztlevele s mindazon hiteles okmányok vagy bizonyítványok, melyek alapján a kihazasítási összegért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő továbbá a folyamodó leendő házastársának neve, foglalkozása és illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizottság által fognak tárgyalatni s a jutalom utalványozása végett a városi tanácshoz javaslattal fognak betérjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal értesítetik, hogy a kihazasítási összeg kiutalványozását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a határozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az illető lelkészi hivatal által kiállított esketési bizonyítvány mellett, mely esetben a tanács a 200 frtot az illető alapból kiutalványozza.

Ha a fentebb kitétt idő alatt az összeg kiutalványozása nem kériatik, vagy jutalmazott a házasságot lelkészi bizonyítvánnyal nem igazolja a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti, mennyiben lehet a fentebb megszabott határidőt meghosszabbítani, azt időről-időre meghatározni a tanácsnak van joga.

Ha ezen összegért senki sem folyamodna vagy jelentkeznek közül a szabályok értelmében az összeget kiutalványozni nem lehetne, az az alapon bent marad és jövő évre nem 1. hanem 2. 200 frtos díj fog arra érdemes cselédnek kiosztatni.

Aradon, 1890. november 20-án.

Sarlot,
 főkapitány.

Nyomatott az „Aradi nyomdátársaság“ nyomdájában.

Arverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak néhai Prém Sándor örök névszerint Kecsényi Ferenc világi ügyvéd mint ügygondnok által képviselt Prém Antal és Prém Julianna aszodi lakosok végrehajtást szenvedő elleni 235 frt 22 krt, tőkekövetés és járulókai iránti végrehajtási ügyében a világi kir. járásbírósi területén levő a világi 2111. sz. tíjkeben A+I. 2, 4, 5, 6. sor sz. 12648; [12500, 12501, 12503, 12505] 12646, 12657] 12502 hrsz. szölből álló 970 frtban ezenel megállapított kiállítási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi február hó 4-iknapján d. e. 9 órakor a világi kir. járásbírósi mint tkvi hatóság hivatalos helyiségébe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áról is eladhatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak 97 forint bantpénzt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 8-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékköpes értékpapírral a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. 60. t.cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Világos, 1890. évi ápril 28.

Világi kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Wesztermayer,
 kir. albiró.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága összes szertárban 1891. évben összegyűjtendő és részére feleslegessé váló üres hordókat pályázati utján kívánja értékesíteni, mely czélból felhívja az ezen pályázatban részt venni kívánó feleket, miszerint erre vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a borítékon kitüntetendő következő felirattal: „Ajánlat 110205 | 91. számhoz, üres hordók megvételére“ **jövő évi január hó 3-án déli 12 óráig** az anyag és leltár beszerzési szakosztályhoz Budapest, Andrássy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlat benyújtásához szükséges ajánlati miuta és az eladásé feltételek (utóbbiak 15 krt) ugyanott megrendelhetők esetleg kívánatra postán el is küldetnek.

Ezen ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál készpénzben vagy pedig állami letételekre alkalmas értékpapírokkal megfelelő bantpénzt teendő le és pedig:

- a kátrányos és tisztátlan hordókért 150 frt
- a kőolajos hordókért 700 frt
- a repsze olajos hordókért 250 frt.
- az ásvány, kenő és skin olajos hordókért 400 frt.

Tájékoztul tudatjuk, hogy előirányzatunk szerint körülbelül 2500 db kátrányos és egyéb tisztátalan olajos hordó, 5000 db kőolajos, 1600 db repsze égő és kenő, és 5500 db ásvány kenő és skin olajos hordó kerül eladásra, mely szamadatért azonban az alulírt igazgatóság semminemű kötelezettséget nem vállal, ellonben a véve felek kötelezettenek az 1891. évben összegyűjtendő egész mennyiséget az általuk felajánlott egységár mellett átvenni. Bantpénz nélküli, vagy az előírt mintától eltérő s a fent kitézett határidőn túl beérkező, nemkülönben javításokat vagy vakarásokat tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlati egységárak számjegyekkel és zóval is kitüntetendők.

Az átengedett hordók átvételére és elszállítására, ugyszint ezen ügylet egész lebonyolítására nézve az ócska anyag eladására 12780 | 80. sz. a. fennálló általános feltételek mérvadó, melyeket az ajánlattevő elismerni s magát azoknak mindenben alávetni tartozik.

Az alulírt igazgatóság fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott egységárakra szabadon választhasson, továbbá hogy az eladásra kiirt mennyiségekből egyeseknek tetszés szerinti részmennyiségeket engedhesen át, mely esetben, ha csak az ajánlatban különösen ki nem kötetik, köteles az ajánlatot tevő fél e neki átengedett részmennyiséget is átvenni, s hogy végre a czél elérésére másféle intézkedést is teheszen.

Budapest, 1890. november 30-án.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.)